

NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

A
Nemzeti Hírközlési Hatóság
2008. évi
munkaterve

2008. február

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ.....	3
A 2007. ÉVI MUNKATERVI CÉLKITŰZÉSEK TELJESÜLÉSE.....	4
Működés	4
1. <i>Folyamatok elektronizálása .....</i>	<i>4</i>
2. <i>Intézményi működés minőségi fejlesztése .....</i>	<i>4</i>
3. <i>Konzultációs gyakorlat fejlesztése.....</i>	<i>5</i>
Szakmai fókusz.....	5
4. <i>Szélessávú hozzáférések.....</i>	<i>5</i>
5. <i>Komplex szolgáltatáscsomagok .....</i>	<i>5</i>
6. <i>Hírközlés-média-IT konvergencia.....</i>	<i>5</i>
7. <i>NGN.....</i>	<i>6</i>
Kapcsolatrendszer	6
8. <i>I/ERG szerepvállalás.....</i>	<i>6</i>
9. <i>Fogyasztói tudatosság erősítése.....</i>	<i>6</i>
STRATÉGIAI HELYZETÉRTÉKELÉS:	
A KONVERGENCIA MOZGATÓRUGÓI ÉS TRENDJEI.....	7
Mozgatórugók.....	7
Trendek.....	9
Megatrendek.....	10
A 2008. ÉVI MUNKATERV STRATÉGIAI IRÁNYAI	13
A STRATÉGIAI IRÁNYOK KIBONTÁSA	14
Szakmai fókusz: válaszok a konvergencia-kihívásokra.....	14
1. <i>Spektrumgazdálkodás.....</i>	<i>14</i>
2. <i>Digitális átállás.....</i>	<i>14</i>
3. <i>Piacelemzés .....</i>	<i>14</i>
4. <i>Újgenerációs hálózatok .....</i>	<i>15</i>
Kapcsolatrendszer: hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztése	15
5. <i>Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése .....</i>	<i>15</i>
6. <i>Fogyasztó felé fordulás .....</i>	<i>16</i>
Működés: hatékonyság, átláthatóság	16
7. <i>Folyamatok elektronizálása .....</i>	<i>16</i>
8. <i>Intézményi működés minőségi fejlesztése .....</i>	<i>16</i>
9. <i>Konzultációs gyakorlat fejlesztése.....</i>	<i>16</i>

ELŐSZÓ

A Nemzeti Hírközlési Hatóság középtávú szabályozási stratégiájában meghatározta tevékenységének általános céljait és irányelveit, azonosította a piac fejlődésének lehetséges irányait, és ezek alapján feltárta azokat a területeket, melyek várhatóan szabályozói beavatkozást igényelnek. A stratégia rávilágított, hogy középtávon a szabályozó számára az egyik legnagyobb kihívást a piac fejlődését általánosan meghatározó trend, a **konvergencia** jelensége jelenti.

2008. évi munkatervünkben ezért hangsúlyosan jelenik meg a konvergencia-kihívásokra való felkészülés. Ez egyaránt igaz a spektrumgazdálkodásra, a digitális átállással kapcsolatos hatósági szerepvállalásra, a piacelemzés fejlesztésére, illetve az újgenerációs hálózatokkal kapcsolatos feladatokra is. Az NHH szoroson figyelemmel kívánja kísérni a konvergencia jelenségeit és az azokra adott piaci válaszokat, hogy hatósági tevékenységünket a piaci és a nemzetközi szabályozási fejleményekhez igazodva alakíthassuk. Küldetésünknek megfelelően a hatáskörünkbe tartozó területeken mindent elkövetünk a pozitív piaci változásokat ösztönző, illetve a negatív változások hatását mérséklő hatósági működés érdekében.

A konvergencia-jelenség rávilágít arra is, hogy az NHH nem kizárólagosan, hanem más szabályozó és törvényalkotó testületekkel közösen tartozik felelősséggel a versenyért, a fogyasztók és szolgáltatók közös érdekeinek előmozdításáért. A közös felelősségvállalásra jó példa a digitális átállással kapcsolatos szabályozási és pályáztatási feladatok kritikus lebonyolítása, vagy a fogyasztói tudatosság növelésére irányuló kezdeményezés.

A gyorsan változó technológiai és üzleti környezet nemzeti és európai szinten egyaránt szoros együttműködésre készítet. Ebben a tekintetben az NHH 2008-ban kezdeményező szerepet játszik, mivel az európai hatóságokat tömörítő ERG (European Regulators Group) ebben az évben magyar elnökséggel működik.

Az Európai Bizottság és az ERG közös célkitűzése a pán-európai elektronikus kommunikációs szolgáltatások gyorsabb terjedésének elősegítése. Ehhez szükséges a nemzeti szabályozási gyakorlat nagyobb fokú harmonizációja, a szorosabb európai szintű koordináció és az együttműködés az olyan jól körülhatárolható területeken, mint például az adat-roamingdíjak csökkentése vagy a spektrumgazdálkodás.

Az EU hírközlési piacán a 2008-as év kiemelt jelentőségű. Idén dől el, hogy az irányelv felülvizsgálata, az Európai Bizottság elképzelései egy Európai Elektronikus Hírközlési Piacszabályozási Hatóság felállítására, illetve az ERG által kidolgozott javaslatok miképpen alakítják majd át az európai szabályozási egyensúlyt.

Pataki Dániel
elnök

A 2007. ÉVI MUNKATERVI CÉLKITŰZÉSEK TELJESÜLÉSE

Az NHH mindenkori munkaterve az NHH rövid, illetve hosszú távú fejlesztési irányait definiálja. A 2007-re meghatározott témakörök aktuális részfeladatai döntő többségben a terveknek megfelelően valósultak meg, a hosszú távú programok az NHH 2008. évi munkatervében folytatódnak.

Célterület	Működés	Szakmai fókusz	Kapcsolatrendszer
Stratégiai irány	Hatékonyság, átláthatóság	Válaszok a konvergencia kihívásokra	Hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztése
Munkaterv (stratégiai irányok alábontása)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Folyamatok elektronizálása 2. Intézményi működés minőségi fejlesztése 3. Konzultációs gyakorlat fejlesztése 	<p><u>Szabályozási gyakorlat fejlesztése:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Szélessávú hozzáférések 5. Komplex szolgáltatáscsomagok <p><u>Új kihívások:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Hírközlés-média-IT konvergencia 7. Új generációs hálózatok 	<p><u>Nemzetközi:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 8. I/ERG szerepvállalás <p><u>Hazai:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Fogyasztói tudatosság erősítése

Működés

1. Folyamatok elektronizálása

2007 folyamán éles üzemben elindult a Számítógépes Ügyviteli Rendszer (SZÜR) új verziója, valamint befejeződött a Hatósági Informatikai Rendszer, az NHH Egységes Adat- és Dokumentumbekérő Felületének, illetve a kiterjesztett SZÜR rendszerek funkcióinak és a rendszerek integrációs funkcióinak fejlesztése.

2. Intézményi működés minőségi fejlesztése

Tudásmenedzsment-stratégia és -rendszer kialakítása, megvalósítása:

Az NHH szakmai területeinek bevonásával elkészült a Tudásmenedzsment Stratégia, és elkezdődött annak megvalósítása.

Szervezeti kultúra fejlesztése:

Két körös kérdőíves felmérés zajlott az NHH jelenlegi és ideális szervezeti kultúrájának feltérképezésére, melynek eredményei alapján elkészült a részletes fejlesztési terv, illetve megvalósultak a változási folyamatot segítő rövidtávú akciók, és előadás-sorozat mutatta be a fejlesztési folyamat jelentőségét.

Költséghatékonyság, költségtudatosság erősítése:

Elkészült a költséghatékonysági beszámoló tervezete, amely az NHH működésével kapcsolatos költségeket, naturáliákat és költséghatékonysági mutatószámokat tartalmazza. A beszámoló benchmarkként az NHH egyes költséghatékonysági mutatószámainak más intézményekkel való összehasonlítását is tartalmazza.

3. Konzultációs gyakorlat fejlesztése

Elkészült az NHH konzultációs gyakorlatát bemutató módszertani ismertető, illetve a konzultációs kézikönyv és iratmintatár a konzultációk gyakorlati megvalósításához.

Szakmai fókusz

4. Szélessávú hozzáférések

Vezetékes szélessávú hozzáférések:

A szélessávú piacelemzési határozatok előkészítése során a nagykereskedelmi szabályozói termékek áttekintése megtörtént. Ennek keretében felülvizsgálatra és a szükséges mértékben módosításra kerültek a hozzáférési, valamint költségalapúság kötelezettségek. A folyamat átláthatóságát, illetve az iparági vélemények hatékonyabb feldolgozását segítette a júniusban szervezett RUO konzultáció.

Vezeték nélküli helyhez kötött és mobil szélessávú hozzáférések:

Elemzés készült a vezetékek nélküli szélessávú technológiák műszaki és közgazdasági aspektusairól, megtörtént a statisztikai rendszerek tartalmi átvilágítása. Részt vettünk és képviseltük a hazai álláspontot az Európai Unió Szélessávú Jelentésének (COCOM Broadband Report) fejlesztését célzó nemzetközi egyeztetésein is.

Részvétel a szélessávú piacot érintő közpolitikai és fiskális programokban:

„Erőfölénnyel való visszaélés megakadályozásának lehetőségei a jelentős piaci erővel rendelkező elektronikus hírközlési szolgáltatók esetén” címmel szakértői anyag készült a GKM és az NFÜ felkérésére.

5. Komplex szolgáltatáscsomagok

Elkészült az MVNO hazai bevezetését megalapozó tanulmány, amely elemzi a virtuális szolgáltatással kapcsolatos sajátosságokat, tendenciákat, nemzetközi irányokat, kritikus pontokat, előnyöket, hátrányokat, a piaci szereplők kockázatait, valamint a piacra lépés feltételeit, illetve támpontokat fogalmaz meg a lehetséges hatósági lépésekhez.

Kialakítottuk a komplex szolgáltatáscsomagok monitorozását megalapozó kérdőívet. A kérdőív célja az, hogy megfelelő adatok álljanak rendelkezésre az egyes csomagok piaci súlyának, illetve azok esetleges kizorító hatásának vizsgálatára.

6. Hírközlés-média-IT konvergencia

Digitális átállás:

Az NHH több igazgatóságának intenzív közreműködésével elkészült és - az Országgyűlés eseti bizottságának jóváhagyásával - augusztusban az NHH külső honlapján megjelent az országos földfelszíni televízió (DVB-T) és rádió (T-DAB) műsorszóró pályázatok kiírási dokumentációja. 2007. szeptember 3-án nyilvános konzultációra került sor, a véleményekről összefoglaló anyag készült.

Soft law eszközök alkalmazása:

- A digitális átálláshoz kapcsolódó feladatok végrehajtása során beszámoló készült a nyilvánosság számára a kábeltelevíziós ellátottság felméréséről.
- A fogyasztóvédelmi célú piacfelügyeleti tevékenység során a hatóság feldolgozta a mobil, a helyhez kötött telefon, a kábeltelevíziós és az internet szolgáltatók által vállalt és teljesített összehasonlított minőségi értékeket.

- Az ármonitoring és az árösszehasonlító szolgáltatások területén a kábeltelevíziós szolgáltatók által alkalmazott egyes csomagok és az ezekhez kapcsolódó díjak összehasonlítására és az árváltozások nyomon követésére alkalmas adatbázis és lekérdezési szoftver készült.
- A digitális átállásról szóló törvény (Dtv.) számos új nyilvántartási és piacfelügyeleti feladatot írt elő a hatóság részére. A szolgáltatói, társadalmi és államigazgatási partnerség érdekében, egymás eljárásainak megismerése céljából folyamatos egyeztetés zajlik az ORTT-vel, valamint az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Alapítvánnyal.

Informatikai szabályozás:

A Kormányzati Stratégiaalkotási Követelményrendszer (KsAK) figyelembevételével elkészült az Informatikai Szabályozási Stratégia.

7. NGN

Újgenerációs hálózatok szabályozása:

Az elkészült NGN tanulmány erősíti a hatóság felkészültségét az NGN-paradigmaváltás folyamatában kialakuló piaci viszonyok megismerésében, és támogatja a jövőbeni szabályozási kihívások megválaszolását.

Számozási és címképzési rendszerek stratégiája:

Elemző tanulmány készült a nemzetközi és hazai helyzetképről, a fejlődési trendekről és a számozási és címképzési rendszerek kihívásairól. A tanulmány megoldási javaslatokat tartalmaz a legfontosabb számozási és címképzési problémákra, a hazai azonosító-szabályozás és –gazdálkodás korszerűsítésére, illetve az NHH teendőire. A tanulmány egyúttal segíti az NHH-t a kormány vonatkozó szabályozási politikájának kialakításában.

Kapcsolatrendszer

8. I/ERG szerepvállalás

Az NHH szakértői folyamatosan részt vettek az I/ERG Projekt Teamekben és Working Groupokban, illetve megkezdődött a felkészülés az idei I/ERG elnökségre. Elkészült az I/ERG 2008-as Work Programja és menetrendje. Novemberben az NHH „Is it the right TIME?” címmel nemzetközi konferenciát szervezett jelentős számú tekintélyes hazai és külföldi szakértő részvételével.

9. Fogyasztói tudatosság erősítése

Fogyasztói tájékoztató akciók:

2007. június folyamán megjelent a TANTUSZ Roaming tájékoztató a külső webfelületen; a szolgáltatókkal pedig egyeztetéseket folytattunk a hangszerződések önszabályozásáról.

A HFJK intézményének népszerűsítése:

A HFJK és a vidéken működő igazgatóságok közös sajtótájékoztatót tartottak, a 2007. szeptember 8-11. között megrendezésre került Mobil Show-n a HFJK saját standdal vett részt.

STRATÉGIAI HELYZETÉRTÉKELÉS: A KONVERGENCIA MOZGATÓRUGÓI ÉS TRENDJEI

Mozgatórugók

A 2007-es év stratégiai irányvonalaihoz hasonlóan a hatóság 2008. évi munkatervében is hangsúlyosan megjelenik a konvergencia-kihívásokra való felkészülés igénye. Az értéklánc-konvergenciának a magyar piacokra gyakorolt hatásait a releváns nemzetközi trendeknek, a háttérükben álló vezérlő erőknek, és ezeknek a magyar piacon való megjelenési formáinak feltárásával, elemzésével jelezhetjük előre. A mozgatórugók a piaci környezet olyan változásait takarják, amelyek lehetőségeket és kihívásokat teremtenek a piaci szereplők és a szabályozó hatóságok számára egyaránt. A trendek a piaci szereplőknek az értéklánc egy vagy több elemét befolyásoló stratégiai lépéseit foglalják magukban.

A konvergencia globálisan és Magyarországon is érvényesülő **mozgatórugói** közül az alábbiakra célszerű kiemelt figyelmet fordítani:

- **Technológia:** a szolgáltató cégek számára új lehetőségeket teremtő, és a különböző technológiák közötti képesség- és hatékonyságbeli egyensúlyt megváltoztató technológiai fejlesztések.
- **Üzleti modellek:** az értékteremtés újszerű módjai, és ezeknek a hagyományos üzleti modellekre gyakorolt hatása.
- **Fogyasztók:** az új technológiák és alkalmazások megjelenésének és a fogyasztói igények hosszú távú eltolódásának a fogyasztási mintákra gyakorolt hatása.
- **Piaci szereplők / stratégiák:** a piacot befolyásoló szereplők céljai és képességei
- **Szabályozói környezet:** az európai hírközlés és médiaszabályozás keretrendszerének változásai.

A ma zajló **technológiai változások** közül a legfontosabb, hogy az IP-alapú szolgáltatások uralkodó szabvánnyá válnak. A **szélessávú internet penetráció** növekedése óriási keresletet és egyben lehetőséget teremt az IP-alapú szolgáltatások számára. A jelenleg általános sáv szélesség ma még elégséges a fogyasztói igények többségének kielégítéséhez; ugyanakkor az utóbbi időben beindított IP-alapú audiovizuális szolgáltatások – mint pl. az IPTV – megnövelik az ennél nagyobb sáv szélesség iránti keresletet. A **csökkenő eszközárak** szintén segítik az IP-alapú megoldások elterjedését, és az IP-alapú újgenerációs hálózatok (**NGN**) tervezett fejlesztése is további lökést adhat az átviteli technológiák fejlődésének. Az IP hálózatok változásának nyomán követése, illetve a változásokból adódó feladatok megértése érdekében szerepel a hatóság munkatervében az újgenerációs hálózatokra vonatkozó munkatervi pont.

A „hagyományos” platformok folyamatos továbbfejlesztése mellett **új hozzáférési technológiák** is felbukkannak. Ha bebizonyosodik hosszú távú gazdaságosságuk, ezek az új hozzáférési szabványok idővel a hagyományos fix és mobil hálózatok legnagyobb versenytársaivá válhatnak. A digitális platformok megjelenése és bővülése az új hozzáférési csatornák és szolgáltatások bevezetésén keresztül jelentősen befolyásolhatja az audiovizuális szolgáltatási piac struktúráját. Részben ezeket az új jelenségeket vizsgáljuk a munkaterv spektrumgazdálkodáshoz és digitális átálláshoz kapcsolódó pontjaiban.

A technológiai változásokkal párhuzamosan a telekommunikáció értékláncában **új szereplők** és **üzleti modellek** jelennek meg:

- Az **infrastruktúra-független szolgáltatók** (pl. MVNO-k, bitfolyam alapú szereplők) a szolgáltatásokra koncentrálnak, és elkerülik a fix eszközökbe történő nagy befektetéseket. Több példa mutat arra, hogy kis méretek mellett is képesek ezek a szereplők jövedelmezően működni.

- A **kétoldali piacok**¹ a piaci szereplők számára olyan új bevételi forrásokat jelentenek, ahol a szolgáltatás költségei és profitja az értéket élvezők több csoportja közt oszlik meg. Az új üzleti modellek egy tipikus példáját jelentik a hirdetési bevételekből élő, ingyenes web-alapú szolgáltatások. Az új szolgáltatások jelentős változásokat hozhatnak a hagyományos üzleti modellekben is.
- A **háttérszolgáltatást biztosító szolgáltatók** a telekommunikációs és média vállalatoknak nyújtott back-office tevékenységekre specializálódnak. Jelenlétük az inkumbenseket működési hatékonyságuk javításában segíti, az új belépőknek pedig megkönnyíti, hogy alapvető üzleti tevékenységeikre koncentráljanak. A virtuális fizetési szolgáltatások más szolgáltatások használatának egyszerűbbé tételével járulnak hozzá a felhasználói élményhez.

Az NHH megkülönböztetett figyelmet fordít a fenti változások követésére, ezért a munkaterv a piacelemzés és fogyasztók felé fordulás tekintetében is foglalkozik a területtel, felismerve, hogy a technológiai és üzleti modell újításoknak fontos szerepe van a **fogyasztási minták** változásában is. A fogyasztók egyre inkább alkalmazkodnak az új szolgáltatási lehetőségekhez és igényeiknek egyre inkább megfelelő megoldásokat keresnek:

- **Fel- és leértékelés:** a fogyasztók többet hajlandóak fizetni azokért a szolgáltatásokért/termékekért, amelyek egyedi, exkluzív vagy személyre szabott megoldásokat nyújtanak számukra (pl. vonzó tartalmak „pay-per-view” megtekintéséért, vagy csengőhangok letöltéséért), míg a hagyományos, tömeges szolgáltatásoknak (pl. az újságoknak vagy a vezetékes hangszolgáltatásnak) egyre inkább az ingyenes és olcsó változatait részesítik előnyben.
- **Igény szerinti fogyasztás és személyre szabás:** Egyre gyakoribbak az olyan, „on-demand” szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy a források széles választékából származó tartalmak közül „kimazsolázzák” az őket érdeklőket. Az egyénre szabott fogyasztást a személynek szóló extra szolgáltatásokkal (pl. az ingyenes percek száma) és kiegészítőkkal (pl. mobiltelefon háttérképek, csengőhangok, alkalmazási témák) is kihangsúlyozzák.
- **Alkotás és megosztás:** Az új internetes technológiák és alkalmazások – amelyeket a „Web 2.0” közkeletű fogalmában összegezhetünk – lehetővé teszik a saját tartalmak szélesebb körben történő megosztását. Az elérhető árú digitális felvevő-készülékek elterjedése segíti a nem-professzionális tartalmak létrehozását és megosztását.
- **Változó időráfordítás:** A fogyasztók több időt fordítanak az infokommunikációs tartalmak és szolgáltatások fogyasztására. Ezt segíti a szolgáltatások egyre bővülő választéka és a nomadikus technológiák terjedése, ami a fogyasztás számára új időkereteket nyit meg.

A nagy piaci szereplők **stratégiáját** céljaik és képességeik befolyásolják, ezt pedig jelenlegi eszközeik, képességeik és felhalmozott szabad pénzeszközök határozzák meg. Mivel az első kettő fejlesztését lényegében a harmadik tényező teszi lehetővé, ezért az európai piacon további felvásárlásokra és összeolvadásokra, illetve konszolidációra számíthatunk részben a telekommunikációs szektoron belül, részben pedig más területek, például az információ technológia vagy a média bevonásával.

A telekommunikáció területén a **szabályozói környezet** is kulcsfontosságú befolyásoló tényezőként, mozgatórugóként jelenik meg. A telekommunikáció és média európai szabályozási környezetét éppen a konvergenciából eredő változások miatt alakítják át. Az Új Szabályozási Keretrendszerben (New Regulatory Framework, NRF) lefektetett ex-ante

¹ Kétoldali piacoknak olyan szolgáltatásokat, platformokat tekintünk, ahol párhuzamosan legalább két jól elkülöníthető felhasználói kör van jelen és keresletüket elsődlegesen a másik felhasználói kör jelenléte határozza meg. A kétoldali piacokra gyakori példák közül néhány: ingatlan közvetítők (vevőkeladók), heteroszexuális társközvetítők (férfiak-nők), televíziós csatornák (hirdetők-nézők), játék konzolok (szoftverfejlesztők - játékosok). Ezekben a piacokon az árszerkezet és az árszint alakulása a kétoldaliság figyelembevételével jobban magyarázható. A kétoldali piacok elméletének alkalmazhatóságát az elektronikus hírközlésben Evans (2002) és Valetti (2006) vizsgálta.

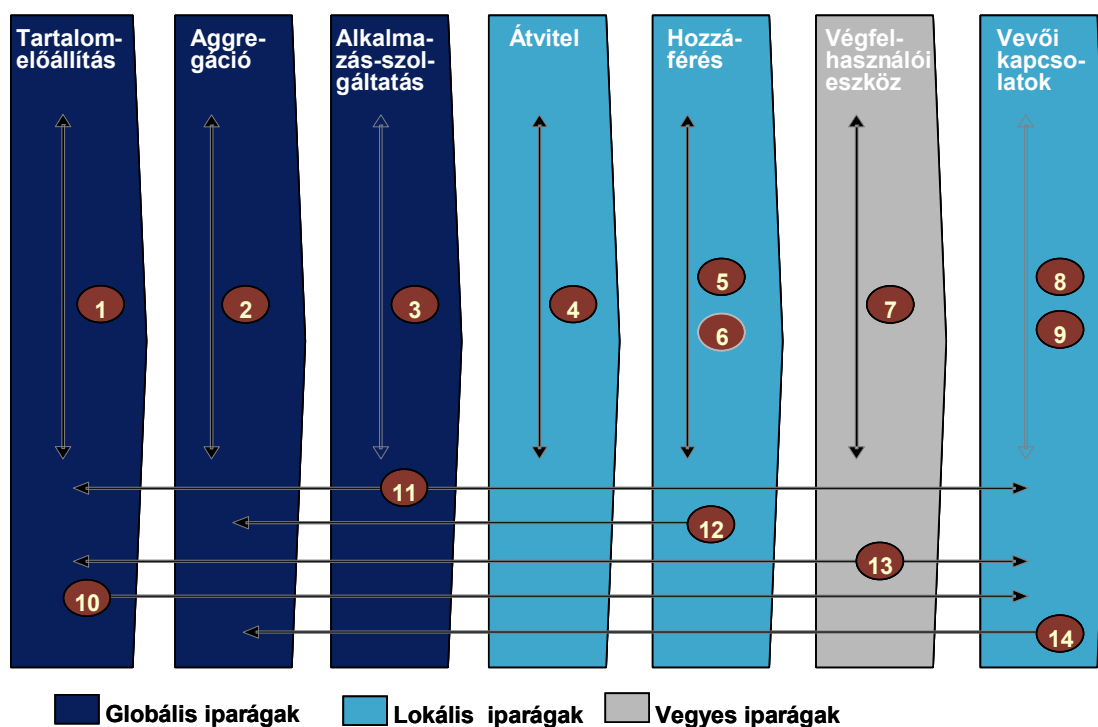

szabályozás alapelveinek megtartása mellett, az Európai Bizottság aktuális felülvizsgálati eljárása különösen az eljárásmodok, a végrehajtás és az intézményrendszer részleteinek területén javasol változtatásokat. A nagyobb fokú harmonizációt és a szorosabb európai koordinációt segíti elő a munkatervünkben szereplő 5. (Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése) pont, amely az NHH egyik kiemelt idei feladatát jelzi, hiszen 2008-ban az európai hatóságokat tömörítő ERG (European Regulators Group) magyar elnökség alatt működik.

Trendek

A meghatározó konvergencia trendek esetében megkülönböztethetünk **horizontális és vertikális trendeket**. A horizontális trendek az értéklánc egyes elemein belül érvényesülnek, átrendezve az értéklánc mentén tevékenykedő szereplők közötti erőviszonyokat. A vertikális trendek átívelnek az értéklánc elemein, és az értékteremtés megoszlását változtatják meg².

A konvergencia legfontosabb nemzetközi trendjei

Az NHH által legfontosabbnak ítélt potenciális konvergencia trendeket az alábbi felsorolás tartalmazza:

1. A tartalom-előállítók és az elsődleges aggregátorok konszolidálják piaci erejüket.
2. Új tartalomaggregátorok jelennek meg és válnak meghatározóvá.
3. Erősödik az alkalmazás szolgáltatók szerepe és függetlensége.
4. Az inkumbens operátorok egyre inkább az NGN alaphálózatra koncentrálnak.
5. Az inkumbensek és az új belépők integrálják fix és mobil hálózataikat és szolgáltatásaikat.

² Természetesen a trendek többsége mindkét típusú következménnyel rendelkezik, hiszen a vertikális trendek is növelik azon piaci szereplők erejét az egyes értéklánc-elemeken, amelyek az értékteremtési lehetőségek változásaihoz alkalmazkodva sikeresen átrendezik tevékenységeiket. A másik oldalon pedig, a horizontális trendek is képesek befolyásolni az értékteremtési lehetőségeket azzal, hogy a nagy szereplőket jobb vagy rosszabb helyzetbe juttatják, illetve lehetőségeket teremtenek új, értékteremtő szereplők számára.

6. A hozzáférési szolgáltatók újgenerációs hozzáférési megoldásokat fejlesztenek ki.
7. Az eszközgyártók a multifunkcionális eszközök irányába mozdulnak el.
8. A szolgáltatók egyre inkább kombinált megoldásokat kínálnak.
9. Az új, infrastruktúra-független szereplők szétválasztják az ügyfélkapcsolatok kezelését a hozzáférés biztosításától.
10. A tartalom-előállítók direkt értékesítést folytatnak.
11. Az alkalmazás-szolgáltatások az értéklánc mentén mindkét irányban terjeszkednek.
12. A hozzáférési szolgáltatók elmozdulnak a tartalomszolgáltatás irányába.
13. A végfelhasználói eszközök gyártói egyéb területekre is belépnek.
14. A virtuális hálózati szolgáltatók az értékláncot hátrafelé integrálják.

A fenti trendek a nemzetközi és magyar piaci szereplők általánosan megfigyelt reakcióit tükrözik a mozgatórugók által teremtett lehetőségekre és kihívásokra. Mivel a mozgatórugók a különféle trendeket eltérően befolyásolják, ezért kulcsfontosságú megérteni, hogy a trendeket az egyes mozgatórugók milyen mértékben alakítják.

A mozgatórugók több trendre is hatással vannak

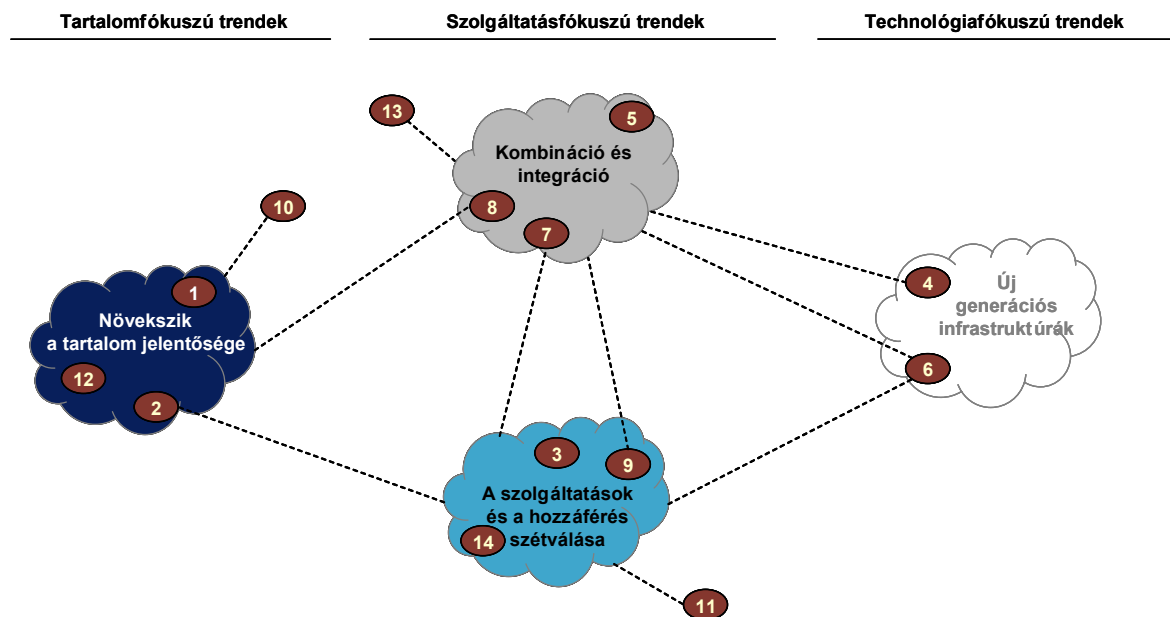
		Mozgatórugók				
Trendek		A	B	C	D	E
		Technológia	Üzleti modellek	Fogyasztók	Piaci szereplők és stratégiák	Szabályozási környezet
1	A tartalomelőállítás koncentrációja		✓	✓	✓✓	
2	Új tartalomaggregátorok megjelenése	✓	✓	✓✓		
3	Az alkalmazás-szolgáltatók függetlenedése	✓	✓✓	✓	✓	✓
4	NGN az átvitelben	✓✓			✓	✓
5	Fix-mobil integráció	✓		✓	✓✓	
6	Új generációs hozzáférés	✓✓		✓	✓	✓
7	Multifunkcionális eszközök	✓✓		✓	✓	
8	Szolgáltatás-kombináció		✓	✓	✓✓	✓
9	Az ügyfélkapcsolatok leválása		✓✓			✓
10	Tartalomelőállítók közelednek a fogyasztóhoz		✓✓	✓	✓	
11	A szolgáltatás-alkalmazások terjeszkednek		✓✓	✓		
12	Eltolódás a hozzáféréstől a tartalom felé	✓		✓	✓✓	
13	A végfelhasználói eszközgyártók terjeszkednek		✓✓	✓	✓	
14	Az ügyfélkapcsolatok hátrafelé integrálódása				✓✓	✓

Megatrendek

A piac valóságos fejlődése a mozgatórugók és trendek által leírt változások közül többnek a kombinációjában ölt testet. A hazai és nemzetközi elemzések alapján **négy meghatározó konvergencia megatrendet** (több egyedi trendet magában foglaló folyamatot) azonosíthatunk:

- Kombináció és integráció
- A szolgáltatások és a hozzáférés szétválása
- Újgenerációs infrastruktúrák megjelenése
- Növekszik a tartalom jelentősége

A megatrendek több, egymáshoz szorosan kötődő trend hatásait sűrítik magukba

A „**kombináció és integráció**” megatrendje azt a piaci változást tükrözi, melynek során a telekommunikációs és szórakoztatóipari szolgáltatások egyre gyakrabban jelennek meg kombinált ajánlatként a piaci kínálatban. Ezzel párhuzamosan az inkumbensek integrálják szervezeteiket annak érdekében, hogy hatékonyabban állítsanak össze csomagokat, valamint a piaci szereplők csomagjaik szélesítése érdekében új tevékenységekbe kezdenek. E megatrend központi alkotóeleme a fix és mobil hálózatok integrációjának trendje, a multifunkcionális eszközök elterjedése, és a kombinált megoldások kínálatának növekedése.

A „**Szolgáltatások és a hozzáférés szétválása**” megatrend azt az értékláncban megfigyelhető elkülönülési folyamatot takarja, melyben az inkumbens hozzáférés-szolgáltatók fokozatosan veszítenek a fogyasztóik feletti teljes kontrolljukból. Az ügyfélszolgálatra fókuszált eszköz-független szolgáltatók, alkalmazás-szolgáltatók és virtuális szolgáltatók függetlenednek a hozzáféréstől, de el is indulhatnak a független pozíciójukból a hozzáférés integrációja felé. E megatrend meghatározó eleme az alkalmazásszolgáltatók erősödése, az ügyfélkapcsolatok és a hozzáférés elkülönülése, illetve a virtuális szolgáltatóknak az értéklánc mentén történő integrálódása. Szorosan kapcsolódik ehhez a megatrendhez az újgenerációs hálózatok, a multifunkcionális eszközök, illetve az új tartalomaggregátorok megjelenésének a trendje, valamint az alkalmazás-szolgáltatók értéklánc-menti terjeszkedése.

Az „**újgenerációs infrastruktúrák**” megatrendje az újgenerációs alaphálózatok és az újgenerációs hozzáférési hálózatok trendjeinek kombinációjából áll össze. Ez azért is kiemelt jelentőségű, mert távlatosan, a konvergált piacokon **átívelő szinten, az újgenerációs hálózatok (NGN)** használata lehet a leginkább jellemző, mivel ezek az összes telekommunikációs szolgáltatást ugyanazt a hálózatot használó, hasonló forgalommá alakítják. Az NGN alaphálózatok kiépítése a különböző országokban – a kérdéses vállalatok infrastruktúráinak kiindulási állapota (minősége és típusa), és a helyi szabályozás függvényében – eltérő fázisban jár. Az újgenerációs alaphálózatok építését főként a várt hatékonyságjavulás és költségcsökkenés mértéke határozza meg.

A „**Növekszik a tartalom jelentősége**” megatrend azt a folyamatot foglalja magában, melynek során az értékteremtésben és -elosztásban a tartalom és az aggregációs képességek felértékelődnek. Az egyszerű hozzáférés-szolgáltatás és a hagyományos hangszolgáltatások várhatóan veszítenek jelentőségükből, mivel a telekommunikációs cégek számára a tartalom a differenciálás lehetőségét nyújtja és új bevételi forrásokat generál. A tartalomszolgáltatásra fókuszáló új szereplők jelennek, amelyek erős pozíciókat érhetnek el az értéklánc mentén. Ebbe a megatrendbe illeszkedik a tartalom-előállítók és -aggregátorok konszolidációjának trendje, az új tartalomaggregátorok megjelenése, és a hozzáférés-szolgáltatástól a tartalomszolgáltatás felé való elmozdulás az értékteremtésben. A kombinált szolgáltatások jelentőségének növekedése és a tartalom-előállítók közvetlen értékesítési gyakorlata szintén kapcsolódik ehhez a megatrendhez.

A 2008. ÉVI MUNKATERV STRATÉGIAI IRÁNYAI

A 2008. évi munkatervi irányok kijelölése három kiemelt célterület, (pillér) szerint történt:

- szakmai fókuszterületek a szabályozásban
- a hatóság piaci, társadalmi és intézményi kapcsolatrendszere
- működés, szervezeti folyamatok

A 2008. évi munkaterv fő stratégiai irányainak és feladatainak meghatározásához az NHH Tanácsa figyelembe vette az elmúlt év kiemelt céljainak magvalósulását, a piaci trendeket, és az NHH igazgatóságainak ajánlásait.

A 2008. évi NHH munkaterv fő pontjai

Célterület	Szakmai fókusz	Kapcsolatrendszer	Működés
Stratégiai irány	Válaszok a konvergencia kihívásokra	Hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztése	Hatékonyág, átláthatóság
Munkaterv (stratégiai irányok alábontása)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spektrumgazdálkodás 2. Digitális átállás 3. Piacelemzés 4. Új generációs hálózatok 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése 6. Fogyasztó felé fordulás 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Folyamatok elektronizálása 8. Intézményi működés minőségi fejlesztése 9. Konzultációs gyakorlat fejlesztése

A stratégiai irányok alábontása azon az alapfeltételezésen alapul, hogy a konvergencia-kihívások jelenleg elsősorban a piacszabályozási gyakorlat fejlesztését követelik meg. Emellett specifikus feladatok is adódnak, amelyek sajátos szakértelmet kívánnak: ilyen a spektrumgazdálkodás korszerűsítése, az újgenerációs IP alapú hálózatokkal kapcsolatos feladatok, a digitális átállás pályáztatásában való vezető szerep, valamint a fogyasztói és intézményi kapcsolatokat érintő kezdeményezések. Mindezek mellett az idei évben is kiemelt munkatervi pontként jelenik meg a folyamatok elektronizálása, a szabályozás minőségének javítása a nyilvánosság eszközeivel (konzultációs gyakorlat fejlesztése), valamint az I/ERG-szerepvállalás támogatása (nemzetközi kapcsolatok fejlesztése).

A STRATÉGIAI IRÁNYOK KIBONTÁSA

Szakmai fókusz: válaszok a konvergencia-kihívásokra

1. Spektrumgazdálkodás

Spektrum eszközök áttekintése és a lehetőségek felmérése:

A feladat keretében az első lépés a jelenleg szabad frekvenciablokkok számbavétele, majd ezt követi az egyes blokkok hasznosítási lehetőségeinek értékelése. Az értékelés szempontrendszere – az NHH szabályozói stratégiájával összhangban – kitér a fogyasztói, a befektetői, illetve a tulajdonosi érdekek elemzésére. Az elemzés érinti a jelenlegi frekvenciadíjak áttekintését és elemzését is.

Frekvenciasávok „tisztítása” és átrendezése:

A frekvenciaspektrum szabad erőforrásainak piaci hasznosításhoz elengedhetetlen az egyes spektrumblokkok strukturált átrendezése, „megtisztítása”. Egyes új alkalmazások bevezetéséhez a korábbi – de időközben megszűnt - szolgáltatásokból felszabadult spektrumrészek újrahasznosítása (pl. NMT 450) valamint az egyre növekvő sáv szélesség igényeket kielégítő új, harmonizált blokkok kijelölése is szükségessé vált. Az átrendezés eredményeként kialakított frekvenciablokkok gyakorlati, piaci használatbavételéhez a nemzeti spektrumgazdálkodást érintő jogszabályrendszer, így az FNFT, a RAT, valamint a frekvencia díjakat szabályozó rendeletek egyes elemeinek módosításait is elő kell készíteni.

2. Digitális átállás

A feladat célja a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény (Dtv.) által meghatározott, az NHH feladatoként megjelölt tevékenységek folyamatos, jogszabályszerű, magas szakmai színvonalon történő ellátása, valamint felkészülés az átállással kapcsolatos, 2012-ig terjedő feladatokra, ezen belül kiemelt feladatként jelentkezik a digitális műsorszóró hálózatok pályáztatásának menedzselése, illetve a helyi és regionális adások digitális átállásához kapcsolódó rendszer kialakítása.

3. Piacelemzés

Piacelemzés II. ciklus összefoglalása:

A feladat célja - strukturált ex-post hatásvizsgálati módszertan alapján - a szabályozás piaci hatásának áttekintése. A Piacelemzés I. ciklusában a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi releváns piacokon meghozott piacelemzési határozatok figyelembe vételével vizsgálja a szabályozások piaci hatásait, a hatások stabilizált időszakában és állapotában, kiegészítve a II. ciklusban meghozott piacelemzési határozatok már jelentkező hatásaival, amely kiemelt fontosságú a megalapozott helyzetelemzés elkészítéséhez, összhangban a szabályozási stratégia irányelveivel.

Piacelemzés III. ciklus prioritásainak, szükséges előtanulmányainak elkészítése:

A feladat célja, hogy az európai és a hazai piaci tendenciák, valamint a szabályozási környezet változásai kapcsán jelentkező szabályozási kihívások beazonosítása és elemzése. Ezen belül többek között felül kell vizsgálni a piacelemzési módszertant; a kis- és nagykereskedelmi árakkal kapcsolatban fel kell térképezni az árprés teszt bevezethetőségét; a kábeltelevíziós infrastruktúra fejlődése nyomán a kábeltelevíziós piaci helyzet hatását és a szabályozási beavatkozás szükségességét; meg kell nézni az NGN megjelenésével járó változások várható irányait és hatásait, illetve a feladat része az EU tagországaiban alkalmazott meghatározó jelentőségű szabályozások áttekintése is.

4. Újgenerációs hálózatok

NGN konzultáció:

Az NGN bevezetése számottevő infrastrukturális fejlesztést jelent, és hatással lesz a fogyasztókra, a szolgáltatókra/üzemeltetőkre, illetve az üzleti modellekre egyaránt. Az NHH konzultációk keretében szeretné megismerni a szolgáltatók formálódó elképzeléseit, áttérésük stratégiáját az újgenerációs maghálózatok, hozzáférési hálózatok és üzemeltetés-támogató rendszerek fejlesztésének terén, és kéri javaslataikat arra vonatkozóan, milyen szabályozói változásokat tartanának szükségesnek a fejlesztéseik hatékonnyá tételéhez.

NGN projektmunka:

Az NHH az NGN projekt keretében folytatja felkészülését az újgenerációs hálózatok várható elterjedése által teremtett szabályozási kihívásokra. Kiemelt feladat a piac azon körülményeinek mélyebb megismerése, amelyek hatással lehetnek az NGN környezetben kibontakozó versenyre, így a fejlesztések követése, a modell és a kötelezettségek felülvizsgálata IP alapú beszédátvitelnél, valamint új elemek és lehetőségek figyelembe vétele a piacelemzésben.

Stratégia a számozási rendszer átalakításához:

A feladat célja a számozási és címképzési jövőkép kialakítása, illetve az azonosító-szabályozás előtt álló rövidtávú feladatok megoldása, a közép és hosszú távú feladatok meghatározása; emellett az NHH-nak szakmai előkészítő feladata van az elektronikus hírközlő hálózatok azonosítóinak nemzeti felosztási tervéről szóló 164/2005. (VIII.16.) Korm. rendelet 2008-ban esedékes felülvizsgálata során, mely a fejlődési trendek és hatásainak ismeretében készül.

Kapcsolatrendszer: hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztése

5. Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése

I/ERG és RSPG szerepvállalás:

A feladat célja az NHH nemzetközi szerepvállalásának szervezeti, szakmai és kommunikációs feladatainak ellátása a hatóság nemzetközi stratégiájával összhangban, különös tekintettel az NHH 2008. évi I/ERG, illetve 2009. évi RSPG elnöki megbízatásainak előkészítésére.

A I/ERG elnökség kapcsán jelentkező legfőbb feladatok közé tartozik egyes irányelvek, illetve az Európai Elektronikus Hírközlési Piacszabályozási Hatóság felállítására vonatkozó javaslat véleményezése; az ERG munkacsoport-struktúra és működés hatékonyságának növelése; egy reális, arányos, a szubszidiaritás elveivel összhangban lévő alternatív európai szabályozási megoldásra vonatkozó javaslat kidolgozásában való részvétel; valamint az érintett kormányzati szereplők szakmai támogatása (pl. GKM).

Az RSPG vonatkozásában kiemelten fontos a spektrumot érintő, arra kiható szabályozás megvalósítása, az abban foglaltak érvényesítése, a flexibilisebb és a piaci viszonyokat, a versenyélénkítési szempontokat jobban figyelembe vevő spektrumpolitika irányába való elmozdulás.

6. Fogyasztó felé fordulás

A feladat célja a fogyasztói döntéshozatalhoz szükséges információk szolgáltatása révén az NHH, mint tájékoztató pont szerepének erősítése; az NHH és a HFJK tevékenységének széleskörű megismertetése; valamint a jogok, lehetőségek és eszközök megismertetése tekintetében a fogyasztói tudatosság növelése, ehhez kapcsolatosan a Fogyasztói Tudatosság Program kialakítása, mely a 2008-2010 közötti időszakra fogalmazza meg az NHH fogyasztó-központú működése érdekében szükséges lépéseket.

Működés: hatékonyság, átláthatóság

7. Folyamatok elektronizálása

A feladat célja a hatósági folyamatok elektronikus útra terelése az eddigi eredmények felhasználásával, többek között a jogszabályoknak megfelelő elektronikus ügyintézési folyamatok kialakítása; az NHH nyilvántartási, adatszolgáltatási és közzétételi kötelezettségeinek elektronikus útra terelése; a hatóság reakcióidejének csökkentése; a hatósági folyamatokkal és a piaci szereplőkkel kapcsolatos adatok hatékonyabb szolgáltatása.

8. Intézményi működés minőségi fejlesztése

Szervezeti kultúra fejlesztése:

A feladat célja a szervezeti kultúra felmérések eredményeire épülő komplex szervezetfejlesztési program megvalósítása a felelősségvállalás, hatékonyság és a minőség növekedése érdekében, a működési folyamatok átláthatóbbá tétele, az együttműködés erősítése, a kezdeményezések támogatása, a vezetői készségfejlesztés növelése és a szolgáltatói szemlélet erősítése által.

Tudásmenedzsment stratégia implementálása:

A feladat célja a tudásfelelősi rendszer felállítása, tevékenységének elindítása, illetve a hálózatos tudásbázis funkcionális kereteinek, tartalmi alapegységeinek és támogató infrastruktúrájának kialakítása, a szükséges IT alkalmazások kialakítása, a kooperációs készségeket erősítő fejlesztői, képzési háttér biztosítása, valamint a tartalmak összeállítása, szűrése, ha indokolt előállítása.

9. Konzultációs gyakorlat fejlesztése

A feladat célja a 2007. évi munkaterv keretében kidolgozott és dokumentált konzultációs gyakorlat implementálása, az NHH különböző szervezeti egységeinél felmerülő valamennyi szakmai konzultáció egységesítése. Ehhez kapcsolatosan feladat az NHH által 2008-ra tervezett összes nyilvános meghallgatás, egyeztetés és szakmai konzultáció felmérése, illetve a megvalósítás során a kidolgozott és a tanács által jóváhagyott módszertan alkalmazása, hogy az NHH által szervezett konzultációk mind belső mind külső, mind szakmai, mind formai elemek tekintetében az átláthatóságot támogassák.